

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Βυσιτάριον υπό του Ύπερβίου της Παιδείας ως τό και Εσχόν παιδαγωγόν περιεχόν εν γράμματι, ελλητικῶ παρακαρῶν εἰς τήν γράφον ἡμῶν ὁμογενεῖας, καί υπό του Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχίου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀποφύλαγμα ἔριτων καί χρησιμώτατον εἰς τὰς κατέας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται τήν 1ην ἐκάστου μηνός
καί εἶνε προσπληρωταί δι' ἕν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΒΔΟΜΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΑΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0, 15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἔναντι Χρυσοσπηλαιώσεως

Περίοδος Β'.—Τόμ. 4^{ος}.

Ἐν Ἀθήναις, τήν 10 Μαΐου 1897

Ἔτος 19^{ον}.—Ἀριθ. 20

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(Συνέχεια: Ἐς Σελ. 145)

Ἡ ἑπαυλις τῆς Ναβάρρας—ἡ ὁποία δέν σώζεται σήμερον, — ἦτο ἡγεμονικὴ κατοικία, σωστόν Ἀνάκτορον, ἂν καί ἡρειπωμένον ὀλίγον, ἐγειρόμενον ἐν τῷ μέσῳ ἄλλοις δένδρων αἰωνοβίων καί πλησίον δάσους μεγαλοπρεποῦς. Ὁ Αὐτοκράτωρ τὸ εἶχεν ὀρίσῃ ὡς κατοικίαν διὰ τὴν πρώτην τοῦ σύζυγον Ἰωσηφίναν, ὅταν λόγοι πολιτικοὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ τὴν διαλευχθῆ, ἐκεῖ δὲ κατέκει ἡ Αὐτοκράτειρα ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ διαζυγίου τῆς. Ἐξῆ βίον ἡγεμονικόν, ἔχουσα ἐκεῖ τὴν ἀκολουθίαν τῆς, τὰς ἑκαστοστρίας τῆς, τοὺς γραμματεῖς τῆς, τοὺς κλειδούχους τῆς καί τοὺς ἀκολουθοῦς τῆς, ὅπως καί ὅταν ἦτο Αὐτοκράτειρα. Ἀλλὰ μεθ' ὀλην αὐτὴν τὴν μεγαλοπρέπειαν, ὁ βίος τῆς ἦτο μάλλον μονήρης, διὰ τὴν λύπη, τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο ἀφ' ἧς εἶδε τὸν γάμον τῆς διαλυόμενον, δέν τὴν ἐπέτρεπε νὰ παραδίεται εἰς διασκεδάσεις. Ἐν τούτοις, ὅταν πρὸ δύο ἡμερῶν ὁ ὀπτικὸς τηλεγράφος ἔφερεν εἰς τὸ Ἐβρέ καί ἐκείθεν εἰς τὴν ἑπαυλι τῆς Ναβάρρας, τὴν εἶδον τῆς γεννήσεως τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης, ἡ Αὐτοκράτειρα ἐξεδήλωσε τὴν εὐκρινεστέραν καί ζωηροτέραν χαρὰν.

— Κυρία, εἶπε πρὸς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐπιθυμῶ νὰ εὐρτάσω τὸ εὐτυχές αὐτὸ γεγονός δι' ἐνὸς χοροῦ, τὸν ὁποῖον θὰ δώσω μεθαύριον. Πιστεύω ὅτι αἱ δεσποινίδες αὐταὶ τὸ ἀκούουν μὲ μεγάλην τὴν εὐχαρίστησιν, προσέθεσε στραφεῖσα πρὸς τινὰς νεάνιδας, οἱ συγγενεῖς τῶν ὁποίων κατεῖχον ἀξιώματα παρὰ τῇ Αὐτοκράτειρᾳ, καί αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουσαν τὴν νεολαίαν τῆς αὐλῆς τῆς.

Ἡ πρότασις ἔγενε δεκτὴ μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν αἱ προσκληθεῖσαι ἐστάλησαν καί διενεμήθησαν εἰς ὄλον τὸ Ἐβρέ, αἱ δὲ βελόνας τῶν ραπτριῶν ἤρχισαν νὰ τρέχουν μὲ ταχύτητα. Διὰ νὰ διασκεδάσουν οἱ μὲν, ἔπρεπε, βλέπετε, νὰ ἐργασθοῦν ἄλλοι.

Ἄλλὰ καί οἱ «ἄλλοι» αὐτοὶ δέν ἦσαν διάλου δυσηραστημένοι, ἀφ' οὗ τοῖς ἐδίδατο μία ἔντακτος εὐκαιρία, διὰ νὰ κερδίσουν ὀλίγα χρήματα.

Ὁ Ἐκτωρ, ἔφθασεν εἰς τὸ Ἐβρέ περὶ τὴν ὀγδόην τῆς ἐσπέρας. Ἐκεῖ ἐσταμάτησε διὰ νὰ κάμῃ δύο πράγματα ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος, ὅταν ἔχη κανεὶς τὴν ἡλικίαν τοῦ νεαροῦ Ἄλβα: δηλαδὴ νὰ φάγῃ καί κατόπι νὰ περιποιηθῆ τὴν ἐνδυμασίαν του, τὴν ὁποίαν εἶχε βλάβῃ ὀλίγον ὁ κοινοτόρος τῆς ὁδοῦ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἱκανοποίησεν ἀκούοντως τὴν ὀρεξίν του καί ἀφ' οὗ ἡ μεταξά, τὸ βελούδον, τὰ χρυσαῖα κεντήματα καί τὰ πτερά τῆς στολῆς του ἀνάλαβον διὰ τῆς ψήκτρας τὴν πρώτην τῶν λαμπρότητα, ὁ Ἀγγελιαφόρος τοῦ Βασιλέως ἀνῆλθε πάλιν ἐπὶ τοῦ τεθρίπτου του καί διηυθύνθη πρὸς τὴν ἑπαυλι τῆς Ναβάρρας.

Ἐξεπλάγη ὅταν εἶδε πολλὰς ἄλλας ἀμάξας νακολουθοῦν τὸν ἴδιον δρόμον καί πολὺ περισσότερον ὅταν, εἰσερχόμενος εἰς τὸ προαύλιον, εἶδεν ὅτι πολλοὶ ἀμάξαι εἶχον σταματήσῃ πρὸ τοῦ πυλῶνος. Ἦσαν οἱ προσκεκλημένοι τῆς Ἰωσηφίνης, οἱ ὁποῖοι μετέβαινον εἰς τὸν χορὸν, περὶ τοῦ ὁποῖου ὀμιλήσαμεν.

Αἱ ἀμάξαι παρεμέρισαν δεξιᾶ καί ἀριστερᾶ, εὐθὺς ὡς ὁ πρῶτος ἡνίοχος ἀνέκραξεν:

— Ἐν ὀνόματι τοῦ Αὐτοκράτορος! Τόπον, τόπον εἰς τὸν Ἀγγελιαφόρον τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης!

Ἐπὶ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων, τὰς ὁποίας ἐκράτουσαν θεράποντες, παρεταταγμένοι ἔνθεν καί ἔνθεν τοῦ πυλῶνος, ὁ Ἐκτωρ κατήλθεν ἐκ τῆς ἀμάξης του.

— Ἐρχομαι ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκράτορος πρὸς τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητά, τὴν Αὐτοκράτειραν! εἶπε πρὸς τὸν θεράποντα, ὁ ὁποῖος ἔ-

α' Ὁ Ἀγγελιαφόρος τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης 1^{ος} (Σελ. 154, στήλ. α')

ΜΗΝ ΤΟ ΚΟΒΗΣ

Μην κόβης μ' άποριά, καλό παιδάκι,
τό άνθος που έχει χάρη, χρώμα, μυρωδιά!

Είδες ποτέ σε φέρετρο παιδί νεκρό;
τί άδικο, που χάθηκε έτσι μικρό!

ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ
ΤΟΥ ΦΑΙΔΩΝΟΣ

3 Μαΐου.

ΑΛΩΣ ήλθεν ο Μάιος,
ο άνθοσταφής και φαιδρός!

Οι δε άνθρωποι; ... πώς τον υπεδέχθησαν

Ω, οι άνθρωποι όλίγην προθυμίαν έδειξαν
να σπεύσουν και φέτος εις προύπαντησί του.

Υποθέτω ότι τα άνθη, άλλώς συνειθισμένα,
θα έπαρξενεύθησαν πολύ και θα ήρώτων

τήν γήν με τας σταγόννας τής δρόσου των

Οί άρχαιοί Έλληνες είχαν και αυτοί ένα
Μήνα Άνθέων, αντίστοιχούντα προς τον ιδιόν μας Μάιον.

Το περίεργον όμως είναι ότι ο Άνθεστηριών
δεν συνάπιπτε προς τον σημερινόν Μάιον,

Δεν ήξεύρω. Τό βέβαιον όμως είναι ότι αι
διαιρέσεις των Ημερολογίων σπανίως εύρίσκονται εις άρμονίαν με τας διαιρέσεις τας φυσικάς.

4 Μαΐου.

Διά μιάς χαριστωμένης και σεμνοτάτης
επιστολής ο μικρός φίλος τής Διαπλάσεως Δόν Κιχώτης μου αναγγέλλει
ότι ένας άλλος φίλος του και φίλος μας, ο Κολοσσός τής Ρόδου,

Μου άρέσει ή προθυμία με την όποιαν έσπευσεν υπό τας σημαίας ο Κολοσσός
τής Ρόδου! αλλά μου άρέσει και ο ένθουσιασμός με τον όποιον έσπευσε να μου αναγγείλη την εύγενή αυτήν πράξιν ο Δόν Κιχώτης.

5 Μαΐου.

Μου έκαμεν ιδιαίτερον έντύπωσεν ο θάνατος
ένός παιδίου. Συνέβη εις τον Πειραιά πρό όλίγων ήμερών. Τό παιδίον άνέβη εις έν ύψηλόν κάθισμα διά να κόψη έν τριαντάφυλλον.

Αθήνηρον.

Η μητέρα τής Έλενίτσας, ή όποία έκαμε
πάλιν μίαν άταξίαν, την φοβερίζει ότι θα το γράψη εις την Διάπλასιν.

— Και με τούτο; έρωτά ή Έλενίτσα.

— Νά, ή Διάπλασις θα το γράψη και θα γίνης ρεζίλι.

— Μπα! Και άμα έλθη τό φύλλον,
δεν ξερω εγώ να πάρω τό μολύβι μου και να το σβύσω!

Μία συμβουλή του Ίσοκράτους. Κανένα μην κάμης φίλον,
πρίν εξετάσης πώς έφέρθη προς τους φίλους, τους όποιους είχε πρωτίτερα. Νά είσαι βέβαιος ότι θα δείξη και προς σε την ίδιαν διαγωγήν, την όποιαν έδειξε προς εκείνους.

ΓΕΡΑΝΟΙ ΚΑΙ ΧΗΝΕΣ

Γεράνια ελαφρόπτερα με χήνες βαρυσώματες
έδοσκαν σε λιβάδι, μα κυνηγοί έφάνηκαν με όπλα και με Έόδεργες,
θαρσώ, τό βράδυ-βράδυ, κ' ευθύς σάν βαρυσώματες ή χήνες έπιαστήκανε
μα τάλαφρά γεράνια άμέσως πεταχθήκανε 'ς τα ύψηλά ουράνια.

Τό ίδιο την παθαίνουνη 'ς τον πόλεμο οι άνθρωποι,
που μόνον τρών' και πίνουν, σάν χήνες να παχύνουν.

Ι. Γ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΣ

Η ΑΣΠΡΟΥΛΑ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΠΙΛΔΣ]

(Συνέχεια 'θε Σελ. 149)

Δ.

« Μίαν ήμέραν τής ήλθεν ή ιδέα τής μικράς μου κυρίας, να με μάθη αυτή ή ίδια μουσικήν. Μ' έτοποθέτησεν έμπρός εις ένα μεγάλο κιβώτιον που τό λέγουν πιάνο και που έχει κομματάκια από έβενον και από έλεφαντόδοντον, που τα λέγουν κόκκαλα. (Τά κόκκαλα μέρικοι τα λέγουν π λ η κ τ ρ α, τό δέ πιάνο κ λ ε ι δ ο κ ύ μ ε θ α λ ο ν' άς είναι). Δεν έχεις παρά να πιέξης με τά δάκτυλα του χεριού ή, αν είσαι γίδα, του ποδιού, και άμέσως τό μεγάλο κιβώτιον άρχίζει να τραγωδή. Τό πράγμα είναι πολύ διασκεδαστικό, αλλά και πολύ δύσκολον' εις την άρχην δεν έπήγαινα διόλου καλά και ή Βέρθα έγινετο κατακόκκινη από τον θυμόν τής. Έπεινή ήτο άμελής, δεν ήθελεν οι διδάσκαλοι τής να τής κάμνουν την παραμπκράν παρατήρησιν' και όμως μ' έκτυπούσεν έμένα άλύπητα άμα έσφαλλα καμμίαν νόταν! Η αλήθεια είναι ότι με την ίδιαν προθυμίαν μ' έχάιδευε και μ' έφιλούσε άμα έπαίξα καλά και έτσι, πότε με φιλιό και πότε με κτυπήματα, έμαθα δύο-τρία πολύ ώραία τραγουδάκια, μίαν βαρκαρόλαν και ένα ύμνον, ο όποιος υποθέτω ότι ήτο ο ελληνικός.

«Μου ήρεταν αυτοί αι μελωδίαί' αλλά πολύ περισσότερο μου ήρεσε να παίζω όπως ήθελα εγώ. Και όταν κατά τύχην ή Βέρθα με άφινε μόνην εις τό πιάνο, άρχιζα άμέσως να κτυπώ με δύναμιν όλες τές νότες, από την άρχη ως τό τέλος' συγχρόνως δε έβέλαξα, όπως κάμνουν αι κυρίαί όταν τραγωδούν. 'Αλλ' αυτό τό είδος τής μουσικής, καθώς φαίνεται, δεν εύχαριστούσε καθόλου την Βέρθαν' και άμα μ' εύρισκεν έτσι, «νά τα κάμνω θάλασσα» καθώς έλεγε, μ' έκτυπούσε δυνατά. Μίαν ήμέραν μάλιστα έκλεισε τό πιάνο με τόσην δύναμιν, ώσσε τό σκέπασμα μου έμάγγωσε τό ποδάρι και μου τό έπλήγωσε.

«Δεν ήμπορούσα να έννοήσω πότεν και διατί όλος αυτός ο θυμός. Έλεγεν ότι τά «έκαμνα θάλασσα». Δεν ήξεύρω τί σημαίνει ακριβώς αυτή ή φράσις εις την μουσικήν' αν όμως σημαίνη τό ταχύ, τό παράφορον και άτακτον παίξιμον, από τό όποιον δεν καταλαβαίνει κανείς τίποτε, τότε και ή Βέρθα πολύ συχνά τά «έκαμνε θάλασσα» με κάτι γεμανικά κομμάτια που έπαίξε και από τά όποία κανείς δεν έννοούσε γρύ!

«Καμμίαν φοράν ο διδάσκαλος τής μουσικής ήρχετο, έν ψ ή Βέρθα μου έκαμε μάθημα' τότε έσήκωνε τους ώρους και έλεγε θυμωμένος: «—Θά έ-

κάμνατε πολύ καλλίτερα, κυρία Βέρθα, να έμελετούσατε τές Σονάτες σας, παρά να χάνετε έτσι τον καιρόν σας με αυτό τό ζών!» Αυτό τό ζών! Άκούεις έχει πώς με ώνόμαζεν!

«Ο διδάσκαλος αυτός δεν ώμοιάζε καθόλου με τον κομψόν κύριον Πεταλούδαν. Ητο κοντός, ισχνός και άσχημος. Τά χέρια του και προπάντων τά δάκτυλά του ήσαν πολύ μακρρά, τό δέ κεφάλι του τόσφ δά μεγάλο, με κάτι ματάκια γυαλιστερά και με μαλλιά μαύρα, που έκρέμοντο εις τό μέτωπόν του σάν τά κλαδιά τής ίτέας. . . . Όταν έπαίξε πιάνο, ή άπλώς έκρατούσε τον χρόνον, έκινούσε τά χέρια του, τό κεφάλι του, τους ώμους του, έπήγαινε και ήρχετο όλον του τό σώμα, ως δένδρον που τό δέρνει ο άνεμος. Η Βέρθα, ή όποία είχε και από ένα παρρατσούκλι διά κάθε τής διδάσκαλον, τον έλεγε «κύριον Βορέαν». Έλεγαν ότι είχε μεγάλην άξίαν και ότι είχε συνθέσει πολύ ώραίας συμφωνίας. Αλλά έλα που δεν άγαπούσε καθόλου τές γίδες!

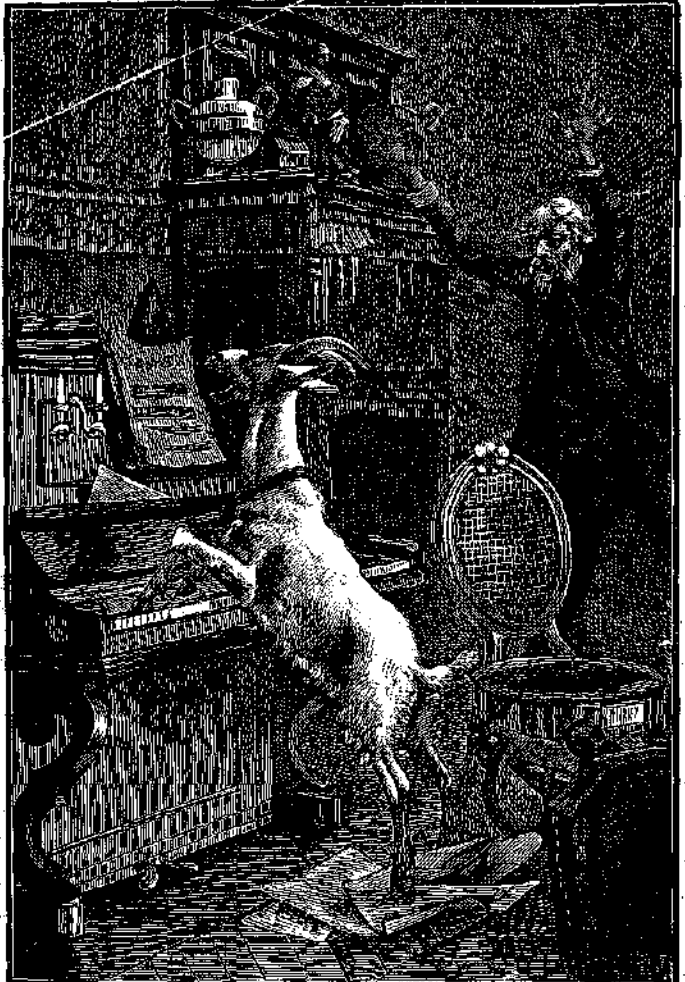
«Μίαν ήμέραν που με είχε άφήσιν μόνην ή Βέρθα, εις την μέσην του μαθήματος, διά να υπάγη να δοκιμάση κάτι καπέλα, ήρχισα εύθύς να βελάζω με όλην μου την δύναμιν και να συνοδεύω τά βελάσματα με τά ποδάρια, — κατά τον τρόπον που σου είπα. Η μου κατενθουσιασμένη με τό τραγουδί μου, όταν έξαφνα ανοίγει ή θύρα με όρμήν και έμβαίνει έξω φρενών ο κύριος Βορέας.

«— Φάλτσο! έφώναξε' φάλτσο! φάλτσο! . . . Παύσε επί τέλους, διαβολοκάτακο!»

«Εγώ έπέσιμωσα με τον τρόπον του, και ήρχισα να κτυπώ άκόμη δυνατώτερα. Εκείνος όμως δεν χάνει καιρόν, με άρπάξει από τά κέρατα, ανοίγει τό παράθυρον και με ρίπτει έξω εις τον κήπον! . . . Έπειδή τό δωμάτιον ήτο ισόγειον, έπεσα εις τά πόδια μου χωρίς να

πάθω τίποτε. 'Αλλ' επειδή ήμουν πολύ θυμωμένη εναντίον του καχοτρόπου μουσικού, διά να τον εκδικηθώ, ήρχισα να βγάλω κάτι φωνές, που αναστάτωσαν όλο τό σπίτι.

«Έτρεξαν οι άλλοι' έτρεξε και ή Βέρθα. Καθώς σου είπα, αυτή μ' έκακομεταχειρίζετο' αλλά δεν έπέτρεπεν εις κανένα να με κακομεταχειρισθώ. Δεν ήθελεν οι άλλοι να είναι κακοί' τό πρόνομιον ήτο αποκλειστικώς ιδιόν τής. . . . «Όταν έμαθε τί μου έκαμεν ο διδά-

«Φάλτσο! έφώναξε' φάλτσο! φάλτσο! . . . (Σελ. 157, στήλ. 6'.)

σκαλος, έθύμωσε και ήθέλησε να τον διώξη. Έγώ αν ήμουν εις την θέσιν του κ. Βορέα, άλλο δεν θα έπαρκαλοούσα, παρά να λυτρωθώ από μίαν μαθήτριάν τόσφ άμελή και ιδιότροπον' φαίνεται όμως ότι ο δυστυχής εκείνος ήτο πτωχός, και μολονότι έκέρδιζε πολλά χρήματα, δεν τω έφθανον να διατηρή την πολυμελή του οικογένειαν. Προσεπάθησε λοιπόν να δικαιολογηθώ προς την Βέρθαν, κινών με μεγάλην ζωηρότητα τό κεφάλι του, τά χέρια του, τά μαλλιά του, καθώς ώμιλούσε πολύ τεταραγμένος ο άνθρωπος! 'Αλλά ή Βέρθα δεν ήρχεσθη εις αυτό και άπήτησε να ζητήση συγγώμην και από έμέ' ο κύριος

